

Saksutredning

Arkivreferanse: 2024/734-8

Saksbehandler: **Marit Svanborg**

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2024/72	13.11.2024	Formannskapet
2024/52	21.11.2024	Kommunestyret

Sluttbehandling - Lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Lesja kommune

Saken gjelder

Sluttbehandling av lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Lesja kommune, Innlandet.

Bakgrunn

Kommunen har i dag ikke hjemmel til å kreve årlige kontroll- og tilsynsgebyr etter kapittel 2, 7, 12, 13, 15 og 15A i forurensningsforskriften. Det samme gjelder saksbehandlingsgebyr etter kapittel 2, 7, 15 og 15A (mer om hva kapitlene omfatter lengre ned). Kommunen har heller ikke lokal hjemmel til å kreve gebyr for tilsyn med forbud mot fyring med mineralolje. Dette er en lovpålagt oppgave kommunen plikter å utføre.

Jamfør forurensningsloven §52 a har kommunen som forurensningsmyndighet adgang til å gi forskrift om gebyrer:

§ 52 a.(gebyrer)

Forurensningsmyndigheten kan gi forskrift om gebyrer for behandling av tillatelser etter denne lov, eller forskrift fastsatt i medhold av loven, og for kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at loven eller vedtak i medhold av loven blir fulgt. Gebyrene settes slik at de samlet ikke overstiger forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollordningen.

Gebyret er tvangsgrunnlag for utlegg.

De lovpålagte oppgavene etter forurensningsforskriften gjelder saksbehandling og tilsyn og kontroll av spredte avløpsanlegg og mindre avløpsanlegg, luftforurensning og forurensning av grunn. Oppgavene vil dekkes 100% gjennom selvkostprinsippet etter denne lokale forskriften er sendt på høring og vedtatt. Kommunen vil da ha hjemler til å utstede gebyrer i tråd med forskriften, og i tråd med årlige gebyrregulativet fra budsjettsaken, og i tråd med selvkostprinsippet.

Alle kommunene i Nord-Gudbrandsdal jobber nå med å få på plass tilsynsordning for dette området og lokale gebyrforskrifter. Lesja kommune har vært i dialog om et eventuelt samarbeid med de andre kommunene i Nord - Gudbrandsdalen om en eventuell fellesordning innen tilsyn forurensning og byggesak, og det utredes nå hvilke kommuner som eventuelt vil være med på samarbeid eller om enkeltkommuner ordner dette selv. Det vil komme en egen sak på et eventuelt samarbeid med andre kommuner til politisk behandling.

Forskriftens formål og virkeområde

Forskriften har som formål å gi kommunen hjemmel til å dekke kostnadene ved saksbehandling, tilsyn og kontroll som kommunen har som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven, forurensningsforskriften og etter forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger.

Forskriften omfatter forhold der kommunen er forurensningsmyndighet etter bestemmelser gitt i forurensningsforskriftens kapitler 2, 7, 12, 13, 15 og 15A og i forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger. Kommunen skal også føre tilsyn med at bestemmelser og vedtak som er fattet følges.

Forskriften gjelder gebyr for saksbehandling, tilsyn og kontroll med:

- Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid
- Lokal luftkvalitet
- Utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende
- Utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser
- Utslipp/påslipp av oljeholdig vann
- Påslipp av fettholdig vann
- Forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger

Eksisterende avløpsanlegg i Lesja kommune

Forskriften vil gi kommunen hjemmel til å ta gebyr for lovpålagte tjenester. Det vil blant annet si at eksisterende eiere av avløpsanlegg som ikke er påkoplede kommunalt avløpsnett vil få kontroll og tilsyn med sine anlegg, og at kommunen gjennom denne forskriften vil ha hjemler for å kunne ta gebyrer for dette arbeidet. Alle som har et avløpsanlegg vil i løpet av en gitt tilsynsfrekvens kanskje gjennom 10 år (?) få kontroll på sitt anlegg gjennom denne tilsynsordningen, og årlige gebyrer.

I Lesja er det bygget ut mye kommunalt avløpsanlegg med mange abonnenter. Likevel er Lesja en langstrakt bygd med mange små private anlegg. I dag har Lesja følgende private anlegg:

Tanktype	Antall
Minirensanlegg	6
Tett tank	54
Tett anlegg	136
Slamavskiller	61
Slamavskiljar	577
Gråvann	27
Synkekum	5
Pumpekum	10
Anna/ ukjent	23

I tillegg gjelder forskriften gebyr utslipp av kommunalt avløpsvann mindre enn 2000 pe (personequivallenter) til ferskvann/elvemunning og saksbehandling. Lesja kommune har ikke dette i dag.

Sentrale bestemmelser om gebyrer og selvkostberegning

Ny kommunelov § 15-1 fastslår at samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten. Forurensningsforskriften §§ 2-12, 7-3 og 11-4 fastsetter at gebyrene settes slik at de samlet ikke overstiger kommunens kostnader ved saksbehandling eller kontrollordningen, jf. forurensningsloven § 52a. Rammene for gebyrene må fastsettes i

kommunal forskrift. Gebyrinntektene kan finansiere alle nødvendige kostnader tilknyttet gebyrområdet.

Høring

Formannskapet i Lesja sendte forskriften på høring i sak 2024/45, den 21.08.2024 med følgende vedtak:

Vedtak

Med hjemmel i §37 i forvaltningsloven, og forurensningsloven §52 a og forskrift om bruk av minaralolje til oppvarming av bygnigner §11 vedtar formannskapet i Lesja å legge ut lokal forskrift "Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensingsregelverket, Lesja kommune, Innlandet fylke." Ut på høring og offentlig ettersyn i 8 uker.

Saken lå på høring på kommunens hjemmeside i 8 uker, som er tilstrekkelig høring av forskrifter. Dette skal være tilstrekkelig høring av forskrifter. Det kom ingen høringsinnspill.

Vurdering

Utarbeidelse av lokal forskrift har vært gjennomført sammen med konsulent i Momentum Solutions AS. Momentum Solutions AS har sikret det faglige og lovforankringen i arbeidet, samt gitt kommunen erfaringskunnskap fra andre kommuner. I tillegg har det vært sett på kommunens lokale forhold knyttet til spredt avløp, og behovet for lokal tilpassing av forskriften.

Prinsippene i gebyrforskriften har blant annet vært:

- Ha mulighet til å differensiere sakstyper og kompleksitet
- Legge til grunn gjennomsnittsbetrakninger
- Se på saksbehandlingsgebyr etter gjennomsnittlig timeanslag ganger med timepris
- Ressursene som skal benyttes til tjenesten.
- Det årlige kontrollgebyret blir basert på antall anlegg, tidsbruk per tilsyn og de
- Lovverkene forurensningsloven, forvaltningsloven, forurensningsforskriften og kommuneloven er lagt til grunn.

I saken er det lagt til grunn §37 i forvaltningsloven om utredning, forhåndsvarsling og uttalelser fra interessenter. I løpet av høringsperioden kom det ikke inn uttalelser. Kommunen har fulgt forvaltningsloven §37 om utredning og uttalelser, men det er ikke uvanlig at det ikke kommer innspill til forskrifter.

Det vises til §38 i forvaltningsloven som gjelder formkrav til forskriften. Det følger videre av forurensningsforskriften §2-12 og §11-4 at gebyrer kan fastsettes for både saksbehandling og kontroll.

Hvordan arbeide med tilsyn fremover?

Kommunedirektøren har vært og er fortsatt i dialog om et eventuelt samarbeid med flere kommuner om denne tjenesten og for tilsyn byggesak. Lesja kommune har sagt at saksbehandling utfører kommunen selv, men tilsynsdelen sees på for eventuelt et samarbeid eller en oppgave som også kommunen kan utføre selv. Kommunedirektøren vet enda ikke hvor mye en slik tilsynsordning vil koste og om dette er det beste økonomiske alternativet for Lesja. Det er også mulig å se på en tilsynsløsning selv, der en har et samarbeid med septiktanktømmeren, en modell som for eksempel. Sel kommune nå vurderer.

Der det ikke er økonomisk grunnlag for samarbeid og kommunen kan utføre oppgaven selv, mener kommunedirektøren det er bedre å bygge kompetanse og utføre oppgaven selv.

Fra 1.april 2024, da Vågå sa opp vertskommunesamarbeidet for byggesakstilsynet (et annet tilsynsområde) har Lesja kommune utført dette selv i påvente av hvordan det skal organiseres fremover. Det har ikke vært tilført ekstra ressurser til dette, noe som er en forutsetning dersom dette skal utføres av kommunen selv.

Tilsynsarbeidet vil ved oppstart først dreie seg om å gjennomføre kartlegging av dagens tilstand, lage tilsynsplan, kurse ansatte og utføre tilsyn.

Nasjonale og europeiske krav til vannforvaltning

EU's vanddirektiv Vanddirektivet er et EU-direktiv legger rammene for forvaltningen av vann også i Norge gjennom EØS-avtalen. I Norge ble vanddirektivet implementert gjennom forskrift om rammer for vannforvaltningen (Vannforskriften) i 2007, som er hjemlet i Plan- og bygningsloven, Forurensningsloven, Vannressursloven og Naturmangfoldloven. Formålet er å beskytte, og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle vannforekomster (grunnvann, elver/bekker, innsjøer og kystområder). Forurensninger skal fjernes og tiltak skal iverksettes for å styrke miljøtilstanden.

Nye gebyrer fra 2025

Kommunedirektøren ser det som viktig at gebyrforskriften kommer på plass. Hjemmelshavere av avløpsanlegg vil dermed få en ny årlig avgift fra kommunen som skal dekke lovpålagt tilsyn og saksbehandling etter forskrift og regulativ er på plass. Det vil selvsagt være viktig å legge til rette for en tilsynsordning som både er innen for lovens krav, og ikke belaster abonnentene for mye.

Gebyrstater vil beregnes med utgangspunkt i budsjett for 2025.

Kommunedirektøren vil anbefale at gebyrforskriften vedtas, slik at kommunen får hjemmel til å kunne ta gebyrer for dette lovpålagte området.

Dokumenter

Vedlegg

- 1 Lesja kommune - Gebyrforskrift forurensningsmyndighet (2024 05 03).pdf

Innstilling:

Med hjemmel i §38 i forvaltningsloven, og forurensningsloven §52 a og forskrift om bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger §11 vedtar Lesja kommunestyre den lokale forskriften "Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Lesja kommune, Innlandet fylke."

Forskriften vil tre i kraft fra vedtaksdato.

Publisering av forskriften blir sendt til Norsk lovtidend og på kommunens hjemmeside.

Per Dag Hole
kommunedirektør

Formannskapetets behandling av sak 72/2024 i møte den 13.11.2024:

Behandling

Kommunedirektørens innstilling vedtatt - Enstemmig

Vedtak

1. Med hjemmel i §38 i forvaltningsloven, og forurensningsloven §52 a og forskrift om bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger §11 vedtar Lesja kommunestyre den lokal forskriften "Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensingsregelverket, Lesja kommune, Innlandet fylke."
2. Forskriften vil tre i kraft fra vedtaksdato.
3. Publisering av forskriften blir send til Norsk lovtidend og på kommunens hjemmeside.

Kommunestyrets behandling av sak 52/2024 i møte den 21.11.2024:

Behandling

Votering startet: 21.11.2024 21:44:40 og avsluttet: 21.11.2024 21:44:40

Forslaget er enstemmig vedtatt

Stemte for partier: AP (8 stemmer), SP (6 stemmer), H (2 stemmer), UAV (1 stemme)

Stemte for personer: Audny Bakken (AP), Eivind Bakken (AP), Elin Randi Johnson (AP), Emil Nørstebø (AP), Erik Slettahaug (AP), Gry Sletta (AP), Ole Martin Lusæter (AP), Tor Marius Sanden (AP), Anders Norderhus (H), Audun Holsbrekken (H), Anna Olea Bakken (SP), Dag Christian Hole (SP), Erling Lyftingsmo (SP), Mariann Skotte (SP), Odd Andre Morken (SP), Trude Tokle (SP), Ellen Sørungård Syse (UAV)

Vedtak

1. Med hjemmel i §38 i forvaltningsloven, og forurensningsloven §52 a og forskrift om bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger §11 vedtar Lesja kommunestyre den lokal forskriften "Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensingsregelverket, Lesja kommune, Innlandet fylke."
2. Forskriften vil tre i kraft fra vedtaksdato.
3. Publisering av forskriften blir send til Norsk lovtidend og på kommunens hjemmeside.

